

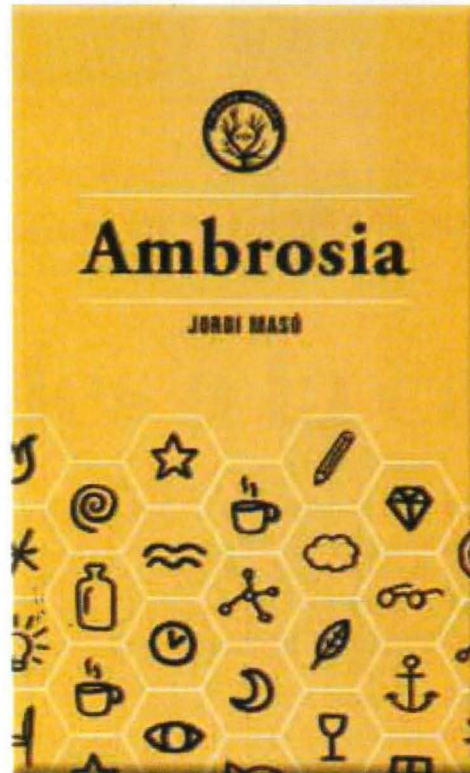

Somriure

Es preguntava John Banville “què té el passat que sempre fa que el present sembli, en comparació, tan mancat de color i de substància? Jordi Massó respon: la nostàlgia és fruit d’una memòria defectuosa. I n’escriu un microrelat que relata estralls de la vida que no surten en els nostres àlbums de fotografies familiars: els ulls rojos de plorar, les mirades desencaixades de dolor, les discussions brusques, els crits, les amargues decepcions de la vellesa, les dures proves de les malalties, l’embotiment del cos vell i malalt, el perfil del cadàver del finat, el darrers matxembrats enguixats al nínxol...

Al meu entendre, podria ser que els microrelats fossin un gènere literari que ha crescut a causa de les escoles d’escriptura: en un curs, a les classes o a casa, com a deure, es poden escriure microrelats però no pas novel·les de vuit-centes pàgines, ni tan sols de cinquanta, si no es tenen els mecanismes de la llengua i de la mirada ben greixats. A les escoles, els concursos de microrelats semblen senzills; no ho són gens.

Jordi Massó (Granollers, 1967) escriu microrelats i n’ha publicat una seixantena amb el títol d’*Ambrosia*. L’experiència de temps de llegir *Guerra i Pau* o *Vida privada* és als antípodes de llegir un volum com ara *Ambrosia*, que provo de relacionar amb els microrelats

↓ **ELS MICRORELATS DE JORDI MASSÓ S'HAN TORNAT MÉS RECONCENTRATS, ATENTS AL PES DE LES PARAULES FINALS**

de Pere Calders, publicats després dels seus contes.

Els microrelats de Jordi Massó han evolucionat prou. S’han tornat més reconcentrats, més calculats, més cisellats, més atents al pes de les paraules finals, a les simetries, a les relacions internes, a l’escorxament dels tòpics, a la idea fulgurant.

En el prefaci es mostra deliberadament contrari als volums de con-

tes amb coherència interna de temes i formes, manera d’escriure de la qual el mestre Jaume Cabré n’és el més reeixit exemple. Massó ha ordenat el seu volum amb la coherència alfabètica, que és una convenció ancestral, segura i antiga, ara en desús, com les cintes negres en les cartes en el temps de dol de les famílies que havien perdut un fill.

Jordi Massó té tics i dèries, però pocs: la més notòria és l’humor sobre els antecedents literaris de l’humor, sobretot, el senyor Calders i el senyor Trabal, reis de l’humor, paraula que en català, poble pragmàtic, una mica trist i treballador com és, sovint va associat amb el sintagma humor absurd, com si no fos possible escriure un sintagma com ara humor solvent, feliç, il·luminador, precís o trist. Les trampes dels llocs comuns ens perden. La nostra obligació és escapar-nos-en.

La ressenya dels volums de microrelats és eriçada de pedregars. Cada microrelat condensa una vida sencera, un arc vital en poques ratlles, una concepció de la vida, de la religió o de l’art. La seua relectura marca musculatura mental, assenyala terrenys boscosos i ensenya a defugir la mania dels tòpics. Ensenya a somriure.